

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Tractatus co[n]sultatorij venera[n]di magistri Henrici de
Gorychum artium et sacre theologie p[ro]fessoris
illuminatissimi quondam insignis vniuersitatis Coloniensis
vicecancellarij ac Burse Montis ...**

Heinrich <von Gorkum>

Jmpressus Colonie, Anno supra Jubileum terci

VD16 H 2128

De practica eiiciendi demones

[urn:nbn:de:bsz:31-299185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299185)

Practica eijciēdi demōes fo. lxxij

phiteat mel offerri ppter idolatriā et infidelitū nri nē vlla fieret ppli dei cū infidelib' cōio. vt pz **Leuitici 2°.**

Et ex eodē apparet q' phitētes cas les supstitōes nō suscitāt ex pte ip/ soz aliqd scādaliū. Si āt prauū acci piāt occasione scādali pph' p'itas religiois nō dz p'ermitti exēplo sal uatoris q' nō cessauit docere p'itatē q'uis pharisei scādali zabā. vt pz **Matthēi decimo qnto. g. 2^e**

Explicit tractat^o de supstitio nib' venerabil' mgrī Henrici Bory/ chū sacre theologie p'fessoris eximij in q' iuxta obligatōes suis discipul' i q'dā lectōe ordiaria factā mgrālr mīdet certis casibus ritum supersti tionis concernentib'

Incipit tractat^o mgrī Henrici Borychū d' practica eijciēdi demo nes Ad laudem bñdicte trinitatis glorioseq' semp' p'ginis dei matris Marie ac tot' celestis curie

Trum ad eijciēdum ab hoib' demones practica q' q'daz sacerdotes vrūt sit bona aut ap/ pbāda. Et vide

tur q' nō sit licita hmōi practica. p' q'dē q' ea q' sp'alt' p'cernūt vitā xpia nā dñt emanare ab ordiātōe ecclie q' ē mgrā vite xpiane. s' hmōi pra/ ctica nō ē ordiata p' eccliaz. Cui' vi dēt q'dā signa. Nā diuersi sacerdos tes diuersimode p'cedūt i tali praxi z nō fm vnū z p'silem modū. tanq' qliter p'pō spū mor' seqret suā fan/ tasiā. Cui' 2°. qz vrētes hmōi nego/ cio cōit s' min' dōcti z i sacris lit/ teris iperiti. ita q' si iterrogarēt. vbi dētērnīat i sacra scptura v' canoni ca q' talib' medijs demones foret

eijciēdi ipi nesciūt hmōi q'stō satis facere. Cui' 3°. qz d' de hmōi praxi se intermīttūt sepi' s' min' pbare vs rez pleriq' q'dā ab eis sustinet cō/ tumelias corpales. Nō q' videt q' sint exequutores ordiatiōnū ecclie in exequutiōe p'memorate praxis. P'eterea frustra ē medicina p' quā sanitas nō attigit. s' demones mult' tortiēs nō expellūt neq' oledūt ad mīdēdū s' fingūt se fore mutos z p' p'ns dca praxis ē iefficax ad fines p' cōceptū. In oppositū p'r allegari illō q'd hēt **Luce. x. de discipul' q' ipō di cebāt.** Nūc etiā demonia subijciunt nob' in noie tuo. Et **Marci vltio dz q' i noie meo demonia eijciēt.** **Sifr Aug^o.** d' i lib. de simbolo q' puuli exorazant. vt pellāt ab eis diaboli p'as inimica q' deceptit hoies. Vñ exorālm' ē p'tra energuminos. Iar repticios ordiat. Gra p'ntis mates rie ē aduertēdū q' tal' ordo reb' ē in stitūt' p' dinā sapiam. vt ex cognitōe one sensibiliū assurgam' i noticiā z cognitōne spūaliū. Videm' āt in re gumie hūane politiē nedū rectores fore sollicitos de his q' directe perti nēt ad bonū seu salutē cōitar' ciuil'. qnimo ipoz rectoz cura puidērial' iustit' ad remotionē ipedimētoz pa cis fm quā respublica feliciter p'ser uaf' z ad resistēdū hostib' bonū cōe pturbare laborantib'. vñ ordīnat ea q' nēcāria ad bellicā oprunitatem cui d'elēruūt militares z multe alie artes ad eūdē finē p'pinqus z lōgun quos se hñtes. Item nō solū in hoie. verūtētiā i aialib' irrōnalib' natu/ ra i geniauit appetitū irascibile tāq' p'pugnatozē ip'si' appetitū p'cupiscā bil' p' q'cūq' ipedimēta ei'. vt pacifi ce ac dlectabil' fruaf' bono sibi con ueniēti. qz igūt sic tā in natura q' in arte i reb' sensibiliū ē p'uisuz. tenē dū ē q' his q' p'tinent ad spūale boz

Tractat' m'gri H'rici Gorythū

nū vite chūstiane nō sūt subtracta oportuna. pūisio q̄tinus talis vita tueat' p̄tra inuisibiles sue salut' ad uersarios. vbi cōsiderandū q' h'mōi hostes loquēdo in ḡnre dupliciter verat' gen' hūanū videlicet; interius rēcādo z corpali obsessiōe infestādo eoz videre restat q̄b' remedijs lz z q̄liter vti p̄tra vtrāq; hostilē impugnatōem talū p̄tātū. vñ ponēde s'z aliq; p̄positiones

pp̄o.
p̄o.

Licitū ē nobis vti q̄busdā remedijs intēsiōe repellēdi a nobis hostē malignū. nō autē ad aliqd' ab eis addiscendum vel ad aliquid ab eis obtinendū.

Hec p̄positio ē doctoris sc̄i 2° z^o Questioe xc. articulo 2° vbi sic dicit q' demones in cursu hui' vite nob' ad uersarij p̄stituunt nō at eoz act' nē dispositiōe subduntur. s; dispositiōe diuinez sanctorū āgeloz. rēste Aug. 3° de trinitate q' spūs deserty regit p' spm iustū possumus q' demones adiurādo p' p̄tūtē diuini nois tāq; inimicos repellere ne nobis nocēat vel corpāliter v' spūāliter s'm p̄tātē datā a xpo s'm illud luce x. Ecce de di vob' p̄tātē calcādi supra serpētes et scorpiones z supra oēm p̄tūtē in mīci. z nihil vobis nocēbit deinde

61

subdit Nō tñ licitū ē eos adiurare ad aliqd' ab eis addiscēdū vel etā ad aliqd' ab eis obtinēdū q̄ h' p̄t' neret ad aliquā societātē cū ipis habēdā. Cōsequēter subiūgit nisi forte ex spūali instinctu vel reuelatōe diuina aliq' sc̄i ad aliq's effect' demonū opatiōe vran' sicut legit de beato. Iacobo q' p' demones fecit Hermogenē ad se adducī hec etiā p̄positio sufficiēter p̄t' deducī ex notabili p̄missio de p̄pātiōe p̄uisiōis hūane circa vitā ciuile p̄tra hostes v'isibiles z p̄uisiōis fidelū p̄tra ma-

lignos inuisibiles q̄a si nec natura nec ars deficit in necessarijs multo min' grā q' z certior ē z liberalior in necessarijs dignabit' p̄mittere defectū

Quāuis practica repellēdi demones sūt s'm se licita tñ ei' exequutores multa practican do frequēter p̄mittūt illicita.

Prima ps hui' p̄positiōis satis apparet ex tā p̄habitis. S; 2^a ps ostēdit q̄a ipi practicaes multonētes sup diuersis negocijs formāt q̄ plurima iterrogatoria. Querūt em qd agit in tali regiōe aut patria. vtruz aia talis defuncti sit saluata vel dā nata. vtruz etiā suspic' criminis q̄bul dā psonis ipositi sit p̄a z sic de alijs s'lib'. Oēs em tales q̄stiones s'z p̄hibite nec fiducia est ad p̄hibēda p̄bis diaboli vñ Phry. Et marā p̄mo ex ponēs illud p̄bū dñi q' spūi immūdo dicit obmuresce z exi ab hoīe. saluterū h' nob' dogna dat' ne credamus demonib' q̄stūciq; denūciat veritatē igit' zc.

Cū q' p̄sumit ab imūdo spū alios mūdare pus ab imūdo spū fore mūdū nō est absolute necessariū. tñ cū esse antea mūdātū est z tali officio z sue salutē p̄sentancū z cōgruū.

Mui' p̄positiōis p̄ma ps apparet ex h' q̄a opatio p̄tūtū z grā sanis ratū z h'mōi sub q̄b' p̄phēdit expulsiō demonū p̄tinet ad grām grati' datā q' distinguit ā grā grati'ficiēte et sic peccatores habēt grām p' quā efiētiūt ab obsessis demonia lz mō sint mūdātū ab immundo spū. vñ Parth. vij. saluator dicit q' multi in die illo dicēt mihi dñe nōne in noīe tuo p̄phetauim' z i noīe tuo demonia eiecim' zc. q̄b' tñ dicit discēdis te a me oparij imīq̄tas nūq; nōiā

13 R. S. Theodori
fca 3 flig

300

Practica exiendi demones. lxiiij

vos igitur ps. ps. 2° ps. ps. apparet
p. fidoru in. vii. li. Ethimologiar
vbi dicit q. Exoraste a greco i latinu
adiurates v. increpates nuncupant
Inuocant em sup. cathecuminos 2
sup. eos q. habet spm imudu nome
dni adiurates p. cu yr egrediat ab
eis. Deinde sub dicit q. at spm mu
du habere q. spiritibus ipat imudis 2
malignis expellere de corde suo que
expeller de corpe alieno ne mediat
na qua alij facit sibi no. p. 2. dicit
ei. Sedice cura teipz v. Act. xix. ha
bet q. filij scene pncapis iudeoz. pas
si fuerit magna p. nuda a q. da de
montaco qa ipi existeres imudi psu
mebat alios ab imudo spu munda
re h. officio xps vsus est cu multos
demoniacos saluauit atqz sanauit
h. ordo dr. a salomone descēdit. q.
quēdā modū exorcizādi iuenit q. de
mones adiurati ex obsessis corpibz
pellebat. hui. ordinis officiu vsuz
exp. s. dices. Ego i telsebub ex
cio demonia filij vri. i. exoraste in q.
exiuit. Et qa ordo sacerdotal. e. su
pior. p. tines p. tēz ordinū inferiorū
qa etiā ipi sacerdotes pus recipiūt
ordinē exorcizaz. q. sacerdotale iō
vsuz hui. ordi. pueniēt exercef p. sa
cerdotes 2 sic pz tota. ppō. dedarata

ppō.
uij.

¶ Otingit simul plura i vna
integrā cām pcurrere q. b. ipse
spūs malignus cōpellitur ab
obsesso corpore recedere

¶ Dec. ppō. pz nā aq. b. n. d. c. t. a. stola
p. s. c. r. a. t. a. 2 h. m. o. i. ex. vi. p. s. e. c. r. a. t. o. i. s. p.
t. i. c. i. p. a. r. quā dā p. t. u. r. e. a. t. t. e. n. u. a. d. i. p. t. u.
t. e. i. p. i. d. e. m. o. n. i. s. 2. i. p. i. a. d. i. u. r. a. d. i. s. o.
l. e. t. p. o. n. i. in. a. q. b. n. d. i. c. t. a. 2. c. i. r. c. u. l. i. g. a. r. i.
s. t. o. l. a. 2. s. i. l. l. i. b. o. R. u. r. s. u. s. s. i. g. n. u. c. r. u. c. i. s.
i. n. a. u. t. i. t. t. e. r. r. o. r. e. d. i. a. b. o. l. o. i. q. s. t. u. r. e. p. e. n. s. e. n.
t. a. t. v. e. r. ā. c. r. u. c. i. e. i. n. q. v. i. c. t. e. i. p. e. d. i. a. b. o.
l. u. s. A. d. h. u. c. a. u. t. e. i. n. u. o. c. a. t. i. o. d. i. u. i. n. i.
v. o. i. s. 2. g. l. o. s. e. p. r. e. g. i. n. i. s. d. e. i. g. e. n. i. t. r. i. s.

cis q. inimicis ē terribil vt castroz
acies ordinata. Silt. i. u. o. c. a. t. i. o. s. a. n. s.
e. t. o. z. o. b. e. o. z. r. e. u. e. r. e. n. t. i. a. c. o. e. r. e. t. p. r. a. t. e.
i. m. u. d. o. z. s. p. i. r. i. t. u. u. s. i. c. u. t. e. t. i. a. o. b. m. e. s.
m. o. r. t. a. e. o. z. 2. r. e. u. e. r. e. n. t. i. a. l. i. c. i. t. e. i. n. c. e. d. u. l.
n. o. i. a. e. o. z. p. s. c. r. i. p. t. a. s. u. s. p. e. d. u. n. t. a. d. c. o. l.
l. a. a. d. t. u. t. e. l. ā. 2. c. u. s. t. o. d. i. ā. p. r. a. n. f. o. s.
h. o. s. t. e. s. i. n. u. i. s. i. b. i. l. e. s. D. e. i. n. d. e. q. d. ā. o. r. a.
t. i. o. e. s. e. c. c. l. e. s. i. a. s. t. i. c. e. a. d. h. m. o. i. v. s. u. z. a. d. a.
p. t. a. t. e. i. q. s. t. u. p. s. e. r. u. i. t. a. b. i. p. i. s. m. i. n. i. s. t. r. i. s.
i. n. f. o. r. m. a. e. c. c. l. e. s. i. e. 2. i. n. i. t. u. n. t. l. i. b. e. r. a. l. i. t. a. t. e.
s. e. u. m. i. s. e. r. i. e. s. i. c. n. o. m. o. d. i. c. u. f. r. u. c. t. u. i. n.
t. e. r. d. u. p. s. e. q. u. u. n. t. R. e. c. m. i. r. ū. s. i. i. s. t. ū. s.
a. l. i. j. s. p. a. r. t. i. a. g. g. r. e. g. a. t. p. o. t. e. s. t. a. s. d. e. f.
m. o. n. ū. a. u. t. m. i. n. u. a. f. a. u. t. p. e. n. i. t. e. x. t. e. r.
m. i. n. e. f. c. ū. e. t. i. a. s. u. a. u. i. t. a. s. m. e. l. o. d. i. e. m. u. z.
s. i. c. a. l. i. p. e. d. i. a. t. e. f. f. e. c. t. ū. d. e. m. o. n. i. s. c. i. r. c. a.
h. o. i. e. s. o. b. s. e. s. s. o. s. p. v. t. n. a. r. r. a. f. q. s. a. u. l.
l. e. n. t. h. a. b. e. a. t. d. ū. d. a. u. i. d. c. o. r. ā. e. o. l. u. z.
d. e. r. e. t. i. n. c. ā. t. h. a. r. a. C. u. l. p. r. a. t. i. o. ē. q. a. m. e.
s. e. r. i. c. o. r. s. d. n. s. f. m. c. e. r. t. ū. g. r. a. d. ū. p. m. i. t. t. e.
t. i. t. d. i. a. b. o. l. o. e. x. e. q. s. ū. p. o. s. s. e. 2. i. o. a. l. i. q.
p. o. s. s. u. n. t. n. a. t. u. r. a. l. i. t. e. r. a. d. h. i. t. e. r. i. r. e. m. e.
d. i. ū. n. e. p. a. s. s. u. z. t. ā. r. ū. s. e. n. t. i. a. t. s. i. c. s. i. t. a. l. i. a.
r. e. m. e. d. i. a. n. o. e. ū. t. a. p. p. o. s. i. t. a. s. i. c. u. t. e. t. i. a.
a. g. e. s. n. a. t. u. r. a. l. e. h. a. b. e. s. d. e. r. e. m. i. n. a. t. ū.
g. r. a. d. ū. a. c. t. i. u. i. t. a. t. s. m. a. g. s. v. e. l. m. i. n. i. s. o. r.
t. i. s. s. ū. i. e. f. f. e. c. t. ū. f. m. q. l. i. t. a. t. e. p. a. r. r. e. r. e. n. t. ū.
c. i. r. c. a. p. a. s. s. u. z. d. i. s. p. o. n. e. d. ū. i. g. i. t. r. e.

ppō. v

¶ Rationabile ē i diuersis lo
cis a diuersis sacerdotibz pra
cticā expellēdi malignos spūs
exerceri varijs modis.

¶ Dec. ppō. pz qa ea q. sunt ad pla
ctū h. diuersa ap. diuersos vt ha
bet. v. Eth. Est ar. p. s. i. d. e. r. a. d. ū. q. c. o.
t. i. g. i. t. a. l. i. q. f. o. r. e. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. a. p. v. t. f. m.
s. u. ā. c. o. e. m. r. a. t. o. e. z. a. c. c. i. p. i. ū. s. t. m. s. p. e. e. t.
f. i. c. a. t. i. o. i. l. l. i. c. o. i. s. r. e. m. i. t. t. i. t. l. i. b. e. r. t. a. t. i. c. i. c.
q. m. a. l. e. f. a. c. t. o. r. ē. p. u. n. i. c. i. d. d. e. t. e. r. m. i. n. a. f.
p. n. a. t. u. r. a. l. e. r. a. t. o. e. m. s. q. h. a. c. p. e. n. a. v. t.
a. l. i. a. r. e. l. i. n. q. u. i. t. d. i. s. p. o. s. i. t. o. i. p. n. c. i. p. a. n. s.
t. ū. S. i. m. i. l. i. t. e. r. q. d. e. u. s. e. x. o. i. r. e. u. e. r. e. n.
t. i. a. ē. c. o. l. e. d. d. i. c. t. a. r. a. t. i. o. n. a. t. u. r. a. l. i. m. a.
n. u. d. i. c. t. a. p. f. i. d. e. s. q. h. m. o. a. u. t. a. l. i. s.

m. u.

Tractat' m̄gr̄i H̄erici Borychū.

sp̄ali relinq̄t̄ in mult' ad deuotōes
fidelū zc̄ijs. Pari mō intelligēdū est
in p̄posito q̄. s. loquēdo ī gn̄e sic ad
expellēdū sp̄m̄ malignū p̄ferūt sup̄
dicca z filia. t̄ illd̄ v̄l̄e p̄t̄ diuersimo
de d̄eremari ī sp̄ali. p̄sertim p̄sa
ta larga numerositate eoz̄ q̄ nob̄is
p̄nt̄ d̄elēuēre ad obuiādū noamē
tis q̄ aduersus nos ip̄i sp̄s̄ neq̄
machinantur.

¶ Practica p̄tra v̄trāq̄ v̄tra/
p̄p̄tione demonis partim ē con/
fils. t̄n̄ alio mō est dissils cō
ditionis z potestatis

¶ Hec p̄p̄ p̄z. qz ī v̄trāq̄ practica
p̄d̄it̄ idē finis in cōt̄. s. repulsiō de
monis q̄tū ad p̄t̄e quā sibi v̄s̄
pat̄ ex p̄cō h̄ōis. pur̄ sibi p̄mittit̄. z
ideo p̄ v̄eracionē v̄trāq̄ ad h̄it̄ur
plura eadē. videlz aq̄ b̄ndicta. z lo
cus p̄secrat' z res p̄secrate. z siml
mod' īreparat̄e obloquēdū. pur̄ sars
ex v̄su supponit̄. At̄n̄ exorcismus p̄
v̄eracionē iteriole z ip̄edimētū pre
stādū p̄ effectū baptisimū in pueris
tal' ē d̄eterminat' p̄ eccl̄iaz. z p̄sequit̄
p̄t̄e ex ope opato. Sicut ei baptis
mus ī p̄ncipali effectū se h̄z respe
ctu sacri. sic se h̄z dispositiue ip̄e ex
orcism' q̄ exhibet̄ aū baptisimū sed
mod' exorcisandi p̄ v̄eracōes coz̄
porales nō ē tradit' sub d̄etermina
ta forma p̄ eccl̄iaz. neq̄ fortit' suum
effectū ex opere opato. qz sic obfessū
sp̄ literat' cui' p̄nū ē notoriū. q̄c̄.

¶ Quasdā adiuracōnes p̄ de
monū expulsiōne. quasdā etiā
orationes esse magis p̄picias
est verisimile

¶ Hec p̄p̄ apparet p̄ ex h̄. qz fm̄
Gregoriū sc̄ptura q̄ i vsuz religiōis
xp̄iane assumit' p̄parat' agro pleno
quē d̄ns b̄ndixit ī q̄ d̄oes morbos
lucēt' medicam̄ta. Sicut q̄ p̄ ali

os z alios morbos corpales adhi
berī solēt diuerse medele. sic verisile
ē q̄ p̄ laborē a demone illatum ē fa
miliare remediū p̄ sp̄cales adiurac
tōes z orōes. v̄n̄ hui' signū ē q̄ ex
orcismus salis z aq̄ q̄b̄ ip̄i adiurac
tes v̄t̄ p̄sueuerūt. p̄tinet q̄sdā p̄p̄i
as adiuracōes z orōes. Et b̄ndictō
cereoz̄ z palmar' etiā fit p̄ d̄ntes ī
uocacōes. Et b̄ndictō domoz̄ p̄mi
p̄ h̄abitacōez̄ z ita de alijs. q̄nimo
reperūt q̄dā sp̄cales z pie orōnes
huic vsui deputare. z vt fert̄ a sc̄tis
Hierony. Ambro. z p̄sills edite.
teste nepe experientia nimium ferūt
egre q̄ eis ip̄operat' deū q̄ te genu
it d̄erelictū. z oblit' es d̄ni creator
ris tui. v̄l' q̄ d̄z martyz sanguis ip̄e
ret tibi. quēadmodū etiā ostēsiō eu
charistie p̄secrate ē ip̄is penosa. Rō
ār p̄dictoz̄ ē. qz oē illd̄ cui' p̄tus est
v̄lis ad multa idiget̄ specificacōne
vt fortit' effectus sp̄cales. cū itaq̄
v̄niuersitas sc̄pturaz̄ ad q̄s xp̄ian'
p̄p̄s nūc orādo. nūc legēdo refugit
ē sic q̄dā medicinal' Apotheca eni
terās ad oēs n̄citatates subleuādā
p̄ns ē q̄dā q̄si p̄a electuaria huic
indigētie fore adaptāda. q̄c̄.

¶ Huicnegocio q̄sdā sc̄tōs p̄ mō.
alijs eē p̄uilegiatos nō caret v̄iā
ratione z apparentijs.

¶ P̄z hec p̄p̄ ex similitudie ad mor
bos corpales q̄ cū sint varij ī eisdē
terris z p̄siles in diuersis p̄uicjs z
regiōib' d̄e' volēs honores distri
buere sc̄tis suis p̄stituit eos patro
nos sup̄ h̄mōi diuersos morbos in
eadē terra. v̄l' sup̄ p̄silem ī diuersis
locis eo q̄ b̄nficiū sanitat' singulas
rit' puocat hoies ad ip̄edēdū sanet'
honore z reuerentiā. Pari igit' ratōe
quosdā patronos sp̄cales inter san
ctos huic rei deputatos nō idigne
arbitratur. igitur q̄c̄.

p̄p̄.
v̄i.

Practica eiſciēdi demōel .f. lxxiij

Conueniēs ē expellētū in ſetōem q̄ſtū ad q̄ſdā cerimo- niales obſeruānas exteri⁹ in ope ⁊ q̄ſtū ad circūſtāntias re cte fidei in aīo p̄inſtructā eſſe.

Hec p̄o p̄r elicit q̄dāmō ex hīs q̄ ſparſum ſup̄ ſt̄ p̄miſſa. Nā ip̄e ſacerdos expellere p̄ſumēs agit cō- ſulte ſi ſep̄m p̄ p̄feſſiōem mūdet ⁊ p̄ ieiunū reddat ſpirituale ⁊ p̄ ora- tōes p̄uās ſe p̄parat ad ip̄etrādū dī em̄. **Dath. xvij.** de q̄dā ḡnre d̄ſ monioꝝ q̄ nō eīat illd̄ niſi i ieiunio et oratōe. p̄ter qd̄ quādoꝝ prius legunt ſep̄re p̄ſalmi ⁊ q̄dā euāgelia ſc̄ꝝ v̄l paſſionalia v̄l euāgelioꝝ ini- tia ⁊ q̄dā p̄us miſſe celebrant ⁊ ele- moſyne largiunt̄ ſic de alijs. **Lauē** dū etiā ē ne fiat aliq̄ characteres icō- ſueti ⁊ ignoti aut ꝑba extranea. q̄a talia inducēt ad ſup̄ſtītōem neq̄ cupiditate q̄ſtus. ſꝫ p̄aſſiōe affli- cti ⁊ odio ſp̄ūs maligni. **Neq̄** debēt exorante credere q̄ ſuis meritis aut ex ope opato valeāt expellere demo- nes neq̄ aliquā ꝑtrahere ſocietate cū ip̄is aliq̄d ab eis obtinendo aut ad diſcedo ⁊ ſic de alijs. ſꝫ t̄m iſſistere debēt ad eoz̄ expulſiōem ⁊ in iū di- uine miſericōie ⁊ reuerētie ſetōꝝ ⁊ rebz̄ p̄ſecrat̄ q̄ ⁊ ſilla p̄ferūt ad eoz̄ cru- ciatiū ⁊ repulſaz̄. talibz̄ em̄ modifica- tōibz̄ obſeruat̄. p̄ſultius ꝑceditur ad opus.

Ipoſ exorcīſtas nō ē mirādū in eiectōe demonū aliq̄tiens nō obtinere ſuū intentū.

Hec p̄o p̄ꝫ p̄mo iuxta p̄habita ſuper⁹. Nā i practica hui⁹ opis ore et opatōe tractant̄ diuina q̄bz̄ ſi nō deſerat̄ debita reuerētia p̄ obſeruā- tias p̄memoratas ip̄i adiurantes reddūt ſe immeritos ad p̄ſequēdū ſuū p̄poſitū. **Cui⁹** ſignū ē q̄ diſcipu-

lū nō bñ ſe habētēs ad fidē nō poſ- tuerūt curare demoniacū eis obla- tū vt habet **Dath. xvij.** p̄terea hec p̄o declarat̄ ex alio p̄ncipio ḡnralit̄. **Eſt** nāq̄ regula q̄ quādo duo or̄- dines ſic ſe habēt q̄ aliter ē ſub alio- ro tūc lex ordinis inferioris q̄nq̄ p̄- mittit̄ ſm̄ ſuperioris ordinis exigē- tiā ſic curſus agētū naturalū deſ- ſeruiēs ſtatu hui⁹ vite. **Aliq̄n** pa- tit̄ inſtātiā in opatōe miraculoꝝ q̄ obſequunt̄ p̄firmatōe fidei q̄ reſp̄i- cit ſuaꝝ b̄toꝝ vitā. **Sic** i p̄poſito ip̄- ſa veratōe corporalis a demone ſm̄ ſecretum diuini iudicij q̄nq̄ ordi- nat̄ i bonū aīe v̄l illi⁹ q̄ corporalit̄ ves- kat̄. forte em̄ ſi eēt ſui ꝑpos plura cō- mitteret mala. **Sed** forte ē in ḡra et talis afflictio cedit i magnū meritū ei⁹ aut cedit in exēplū alioꝝ ⁊ ſic de alijs quādamodū ſolꝝ dicit de alijs aduerſitantibz̄ ⁊ tribulatōibz̄ ſiue in corpore ſiue in rebz̄ exterioribz̄. vñ ⁊ ip̄ ſi obſeſſi q̄n̄ habēt lucida iterualla debēt rogare deū ſi eoz̄ ꝑueniat ſal- lute ſꝫ ſuū bñplacitū ei⁹ fiat quādam- modū h̄ orādū ē in alijs languoribz̄ corporū ſeu ſucceſſu t̄paliū igit̄ rē.

Ad ē indignū ip̄os adiurā- tes ſuſtinere interdū a demo- niacis p̄uſiones ⁊ iniurias.

Daret q̄a vt p̄ꝫ ex ſup̄rahabit̄ il- li q̄ p̄ſumūt h̄ negociū exercere ſep̄- ſe habēt irreuerētē ⁊ idebite. ⁊ p̄ h̄ incurrit̄ offenſam ap̄d̄ deū q̄ correſ- pōdēt ſuis demeritis p̄mittit̄ deſ- monē irrogare aliq̄d detrimētū ip̄- ſis adiurātibz̄ ⁊ cooperatoribz̄. ſic etiā aliq̄lit̄ tactū ſuit ſup̄ i tertia p̄oē.

Penſatis p̄miſſis nō ē diffi- cile assignare ratōem differen- ter ip̄os demones ſe habere ſm̄ varios gradus ad ſuaꝝ ad- iurationem.

65

Tractat' mgri Hērici Gorythū

Pat' ubi gra' hā qnq' expellunt
Et quādoq' nō expellūtur. tū mul
ta respōdet vi aduratiōis ac aliorū
applicator. Aliquies at nec ad vnu
p' hū respōdet. r dr demonū mutu
p' vt hāet luce. xi. q. ielus erat eici
ens demonū r illd erat mutu.

**mō.
liij.**

Em hui' ē qa pensas' meritis ipoz
adiuratiū v' l' ipoz obfessoz aut alio
rū q' b' sunt ex'plar. sic diuina p'mis
sio diuersimode tēperat' ex' p'leque
ti etiā ipi demones vario mō se ex
hibēt apud actū aduratiōis q' rē.

Practica paduratiōes ex
pellēdi demones ē f'm se licita
et qnq' ad quandā artē ptine
re est censenda.

Prima ps hui' p'positiōis satis
elicit' ex' ātea p'libat' r' hō ps appa
ret qa ea q' hābet difficultatē idiget
directiōe art' vt hāet' r' ethi. Sic
ār' r'igit i' p'posito qa oz ad mlta cir
cūspicere tū p'pter multitudinē eoz
q' deleruit hui' operi tū etiā p'pter
multitudinē r' in determinatiōes in
mō applicādi p' vt ex' supra p'missis
satis p' deduar' p' p'lequēs expedir'
v' sus hui' res r' p' mpra exequutio
nō ē oīno aliena ab arte v' aliq' hā
bitu officii artis sibi v'edicatē igit'
tur p'positio vera.

**mō.
liij.**

Quosdā alijs ad eiciendū de
monia pitiores esse r' q'dam a
q'busdā r' non ab alijs expelli
nō est im'pbabile.

P' hec p'pō p' p'ma p'te qa nego
tū p'ns ē equaliter artificiale r' sic
alijs alios p'tingit e' pitiores sicut
eniā i' alijs officijs eccl'asticis r' ps
apparet q' ceteris parib' q' ē rit' in
hac arte nouit applicare oia illa q'
f' expulsi' ad eiectionē demonū. si
ār' cū istis digne fuerit dispōsit' tūc
erit magnus p'lequitor demonū r'

vix audebūt ei resistere.
Qu' demonū. expulsores in
uitant' ad magnā hūilitatē. <sup>apo.
liij.</sup>
multaz gratiaz ex hoc ope ex
hibendā d'no actionē

P' q' pensata dignitate nature
maligni spūs ad fragile naturā hu
manā nulla videt' p'partio r' tū p'pter
iugitā nō peget' de' r' nobili crea
ture f'm gradū nature qn cā subij
ceret fragilitati n're q' remedijs cō
gru' assumpti' p' eū deuicere. Da
gna sane indicat nobis necessitas r'
nos hūilitādi r' deo icellanter grāz
actiōes offerēdi.

Ex q' b' p'z aliq'liter
qd ad materā p'positā sic dicendū
verū p'ter hec q' tacta sunt aliquādo
q'busdā p'cedit' p'ute sue sanctitaz
vt possint iperare demonijs r' cogi
tur obedire. s'z r'al mod' nō ē ar'. s'z
meritorū r' charitaz. hec āe sunt di
cta moze meo s'z p'f'elato videt' q'
eo subijcio oīno iudicio melius des
cernentū ad laudē dei cui glā r' ho
noz r' sapiētia i' seculoz secula. Amē

Supra dicit' p'z subij' qd beatiss
mus Grego. Omelia 3^a ponit des
eiectionē demonū. Sit enī sic sc'tā d'pe
eccl'ia q'ridie spūaliter facit qd tuc
p' apostolos cor'paliter fiebat. Nā sa
cerdotes e' cū p' exorcismi grāz ma
nū credētib' iponūt r' habitare ma
lignos spūs in eoz mēte p'radicit'
qd aliis faciūt nisi demonia eiciūt.
Et fideles q'oz q' tā vite veteris ver
ba secularia derelinquūt. sc'tā āe mi
nistria in p'ditoris sui laudē r' potē
tiā q'stū p'ualēt narrāt qd aliis faci
unt nisi linguis hōuis loquātur. q'
dū bonis suis exhortatiōib' malij
ciā de alienis cor'dib' auferūt serpē
tes tollūt. **E**t dū pestiferas p'sua
siones audiūt s'z tū ad op'atōem pra
uā minime p'rahūtur mortiferū q'
de ē qd bibūt s'z nō eos nocēbit r' ce

Contra huyllitas fo. lxx.

tera q̄ accipi debēt de spūali malis
gnoz expulsiōe z veratōe supra ha
bita fo itelligūtur de veratōe sensi
bili ipsoꝝ.

Explicat tractat⁹ de practica eijci
endi demones ab hoib⁹. p̄pilar⁹ p
venerabilē. Magistru⁹ Henricum
Borichū sacre theologie p̄fessorē ex
liniū i q̄ nedū docet simplices sacer
dotes pl⁹ ceteris hac arte vtētes re
cto scedere tramite s̄ etiam instruit
p̄itos z doctos q̄dā illicite vitare.

Tractat⁹ triptit⁹. Maḡri Hen
rici dei Borichū p̄ra huyllitas z tes
merariū eoz iudicia circa p̄tate pas
pe ad laudē sup̄bndicte trinitatis
p̄ginis marie z tot⁹ celestis curie.

Apostolo
teite sede ad Cor
inth. xi. Ministri
sathane nonūq̄ se
solēt trās figurare
velut mistros i us
ticia. q̄rū finis erit

fm opa eoz. **N**ā z saluator nos p̄
monēs ait veniē ad vos i vestimē
tis ouū. intrinsec⁹ s̄t s̄ lupi rapaces
plerūq̄ em̄ vicia ex q̄dā p̄pinq̄ silicu
dine cū fructib⁹ in spēm calū frutuū
se trās formāt. z sic vicia se eoz vtutes
mēnū vt tenacitas parcimonia est
fusio largitas. crudelitas. zelus ius
ticia. remissio pietas velut videri vt
ait Grego. verū ybi apra facinora.
crudelia flagicia hoies scelerati. ma
lesactores publica domū inhabitatō
is dei diruere. tunica xpi dilaniare.
spōlas eoz p̄mure quā sanguine suo
p̄secrauit z p̄ dilectū eoz p̄ ei⁹ mysti
cū dimēbrare machinant trās figu
rāte se iter tot lēle maiestatis crūmia
tāq̄ mistros iusticia. q̄s aīm⁹ p̄ sua
re p̄t patitiā i tāte p̄st p̄ueritate.
Ecce em̄ huyllite occalores inocētū

trucidatores sacerdotū raptōres sa
cilegi rez spūaliū dep̄datores boꝝ
noz p̄paliū. deuastatores eccliaz ac
monasterioꝝ nec nō demolitōres ce
teroz lo eoz deo sc̄is q̄z ei⁹ dedica
toꝝ iactāt se i tāta neq̄cie p̄peratōe
ministros fore dei z iusticie. Qui in
sup vt lat⁹ pestiferi sui p̄polti vene
nū possunt dilatare istāt p̄ falsa dos
gnata. p̄ p̄nciosos errores z p̄ra
giosos alios i sud dānatōis lectā p̄
cipitare. i scē ecclie nō modicū detri
mētū i salutē fidelitū atq̄ tot⁹ spūa
lis trāquillitas p̄iudiciū. hoz igit
erorū vt piculū cognitū euitet libuit
breuiter nō subscripto eoz dē cōme
morare. **A**fferūt em̄ p̄a papā.
Cardinales aut ep̄iscopos nisi sc̄i
fuerint z iusti nō habere potestātē i
dulgēcias p̄ferēdi aut excoicādū li
gādū vl̄ soluēdi. **N**ā quō aut̄ alijs
possint dare qd̄ mer nō habēt. **S**e
cūdo asserūt Pape z alijs plans sē
nō fuerit boni nō fore obediedū ne
q̄ eoz excoicātōem eē nociuā aut
timēdā. **N**ā z si frēq̄nter fuerint a pa
pa excoicati. tū successus eis arrisit
p̄perritas. **T**ercio dicūt curā nō
eē expellere sacerdotes z ecclie minī
stros p̄sentes z nūc viuētes. q̄a eis
expulsiis p̄uidebit de⁹ de alijs mis
nistris iustis z bonis. **S**ille addu
cūt q̄a dū expellit⁹ diabol⁹ deo daf
locus. **Q**uarto dicūt illā ecclie cō
stitucōes fore iniquā q̄ nemo ad sa
cerdotiū dz ordinari nisi de p̄peten
tia vicus antea fuerit assecuratus.
Quinto dicūt q̄ a papa z a toto
clero a maiorib⁹ ad minimū debēt
diuinitie auferrī debēt q̄ depauperari.
Nā z sc̄i Apostoli fuerūt p̄pna nō
habētes neq̄ possessiōem lup terrā
aut secularē p̄tate. **S**exto dicūt
q̄ iniquū z hereticū ē recipere innes
ra cā p̄ mortuis hōrādū aut missas p̄
defunctis legēdi. **A**ddūt etiā q̄ non

396

66